

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22. januara 2019.godine
Br. ref.:RK 1317/19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI32/18

Podnosilac

D.D. „Kosvik“

Ocena ustavnosti presude Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju AC-I.-17-0469 od 26. oktobra 2017. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci i
Nexhmi Rexhepi

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela kompanija D.D. „Kosvik“ iz Zubinog Potoka, (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koju zastupa Habib Hashani, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu AC-I-17-0469 od 26. oktobra 2017. godine Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće). Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio 8. novembra 2017. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude kojom su, navodno, povređena prava i slobode podnosioca zahteva garantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 46. [Zaštita imovine], Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članom 1. Protokola br. 1 [Zaštita imovine] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 21.4 i 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
5. Dana 31. maja 2018. godine, Sud je na administrativnoj sednici usvojio izmene i dopune Poslovnika o radu, koji je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo 21. juna 2018. godine i stupio na snagu 15 (petnaest) dana nakon njegovog objavljivanja. Sledstveno, pri razmatranju zahteva Sud se poziva na pravne odredbe novog Poslovnika koji je na snazi.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 7. marta 2018. godine, podnosilac je podnev zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 9. marta 2018. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Ivan Čukalović za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Arta Rama-Hajrizi i Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
8. Dana 19. marta 2018. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i kopiju zahteva je prosledio Vrhovnom sudu.
9. Dana 16. juna 2018. godine, okončan je mandat sledećim sudijama: Snezhana Botusharova i Almiro Rodrigues. Dana 26. juna 2018. godine, okončan je mandat sledećim sudijama: Altay Suroy i Ivan Čukalović.
10. Dana 9. avgusta 2018. godine, predsednik Republike Kosovo je imenovao nove sudije: Bajram Ljatifi, Safet Hoxha, Radomir Laban, Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi na mandat od 9 (devet) godina.
11. Dana 17. avgusta 2018. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safet Hoxha, umesto sudije Ivan Čukalović.

12. Dana 22. oktobra 2018. godine, predsednica Suda je donela odluku o zameni sudije Almiro Rodrigues, kao predsedavajućeg Veća za razmatranje, i umesto njega imenovala za predsedavajućeg Veća za razmatranje Arta Rama-Hajrizi.
13. Dana 22. oktobra 2018. godine, predsednica Suda je donela odluku o imenovanju sudije Radomir Laban za novog člana Veća za razmatranje.
14. Dana 11. decembra 2018. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

15. Podnosilac zahteva je kompanija koja je osnovana u aprilu 1992. godine, kao društvo sa ograničenom odgovornošću u društvenoj svojini „Kosvik“, sa sedištem u Zubinom Potoku.
16. U 1993. godini, status podnosioca zahteva je promenjen u akcionarsko društvo koje je registrovano u Okružnom privrednom sudu u Prištini (Fi. 11338/93, 30.12.1993).
17. Dana 21. maja 2008. god. Skupština Republike Kosovo (u daljem tekstu: Skupština) je usvojila Zakon br. 03/L-067 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: Zakon o KAP-u). Član 1. Zakona o KAP-u navodi da „je agencija ustanovljena kao nezavisno javno telo...“ i „...da je uspostavljena kao naslednik Kosovske poverilačke agencije (KPA) koja je regulisana UNMIK-ovom Uredbom 2002/12 o uspostavljanju Kosovske poverilačke agencije.
18. Dana 14. februar 2014. godine, Kosovska Agencija za Privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) inicirala je postupak likvidacije podnosioca zahteva.
19. Dana 18. maja 2017. godine, podnosilac je podneo tužbeni zahtev Specijalnom veću Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Specijalno veće), tražeći potvrđivanje svog statusa kao privatnog preduzeća koje nije pod upravom KAP, poništavanje rešenja o likvidaciji kao i određivanje privremene mere.
20. Dana 11. jula 2017. godine, Specijalno veće [rešenje C-I.-17-0012] je odobrilo zahtev za uvođenje privremene mere i zaustavilo dalji proces likvidacije podnosioca zahteva pred KAP.
21. Dana 3. avgusta 2017. godine, KAP je na rešenje Specijalnog veća podnela žalbu Specijalnom pod- veću Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Specijalno pod-veće), navodeći Povredu odredbi parničnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešnog sprovođenja materijalnog prava.
22. Dana 18. avgusta 2017. godine, Specijalno pod-veće odlučujući o meritumu tužbe [presuda C-I.-17-0012] je odbilo tužbu podnosioca kao neosnovanu. Zaključujući da „procena D.P (društvenog preduzeća) i isplata akcija su

ključni elementi privatizacije, od kojih se ni jedna nije dokazala kao objektivno tačna, sud zaključuje da tužilac nije dokazao da je transformacija iz D.P u A.D (privatno akcionarsko društvo) bilo u skladu sa osnovnim odredbama zakona.[...] kako je status preduzeća D.P, dok je transformacija preduzeća sada nesporna, transformacije iz D.P u A.D kroz registraciju, na osnovu člana 5 zakona o Kosovskoj Agenciji za Privatizaciju ne sprečava tuženog da preuzme kontrolu nad preduzećem, zahtev podnosioca da se anulira poslednja odluka i potvrdi status preduzeća u A.D je neosnovana.“

23. Dana 11. septembra 2017. godine, podnosilac zahteva je na presudu Specijalnog pod-veća podneo žalbu Žalbenom veću.
24. Dana 26. oktobra 2017. godine, Žalbeno veće [presuda AC-I.-17-0469] je odbilo žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, stavilo van snage privremenu meru i potvrdilo presudu Specijalnog veća.

Navodi podnosioca

25. Podnosilac navodi da su osporenim odlukom njemu: *“povređena prava vlasništva, iz člana 46, tačka 1 Ustava Republike Kosovo u vezi sa pravom na pravično suđenje iz člana 31, tačke 1 Ustava, prava koja su zaštićena odredbom člana 6 (i ostalim odredbama) Konvencije, u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 ove Konvencije.”*
26. Dalje, podnosilac zahteva navodi da je status *privatnog preduzeća* tokom celog sudskog procesa dokazivao *predstavljanjem i indikovanjem* niza dokaza za koje je naveo da mogu da se *nađu u državnim organima Srbije*. *“Ali sud sve predložene dokaze, ili nije uzeo u razmatranje – bez relevantnog pravnog obrazloženja ili nije pokušao da dokaze o kojima je reč, tretira onako kako je predviđeno zakonom.”*
27. U stvari, podnosilac zahteva smatra da je *“aktima suda, kao i njenim presudama (i to kako drugog stepena, tako i prvog stepena), kao i osporenim rešenjem, negirana su u potpunosti sva njihova stečena imovinska i ostala materijalna prava, povređujući i pravo na pravično suđenje.”*
28. Podnosilac od Suda traži da poništi tri odluke Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju, i to:
 1. Presudu drugog stepena AC-I-17-0469 od 26.10.2017. godine
 2. Prvostepena presuda, C-I-17-0012 od 18.08.2017. godine i
 3. Rešenje AC-I-17-0690-A0001 od 28.12.2017. godine.

Prihvatljivost zahteva

29. Sud prvo ispituje da li je podnosilac ispunio sve uslove prihvatljivosti, predviđene Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovníkom.
30. U tom smislu, Sud se poziva na članove 21.4 i 113.7 Ustava, koji propisuju:

Član 21

“[...]

4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.

[...].”

Član 113

„(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlaštene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

„(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

31. Sud se poziva i na član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuje:

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku.“

32. U tom smislu, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, da je iscrpeo sva pravna sredstva i da je podneo zahtev u propisanom roku.

33. Međutim, Sud se dalje poziva na član 48. Zakona, koji propisuje:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

34. Pored toga, Sud se poziva na pravilo 39. (2) [Kriterijum o prihvatljivosti], koje predviđa:

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.“

35. Sud pre svega primećuje da podnosilac zahteva navodnu povredu člana 31. stav 1 Ustava i člana 6. EKLJP, dovodi u vezu sa činjenicom da redovni sudovi nisu prihvatili njegove dokaze koje je on predstavio i indikovao.

36. S tim u vezi, Sud navodi da član 31. stav 1 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, kaže:

„1. Svakom se garantuje jednaka zaštita pred sudom, ostalim javnim organima i nosiocima javnih.

[...].”

37. Dalje, Sud zapaža da se podnosilac pozvao i na član 6. EKLJP, ali da iz njegovih navoda u suštini proizilazi, da on smatra da nije imao pravičan postupak jer nisu ispoštovane garancije u smislu člana 6. stava 1. EKLJP, te shodno tome Sud će takođe te navode podnosioca ispitati zajedno (vidi presudu Evropskog

suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) *Popov protiv Rusije*, predstavka br. 26853/04 od 13. jula 2006. godine, stav 175).

38. S tim u vezi, Sud navodi da član 6.1. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP kaže:

1. "Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. [...]."

39. Što se tiče navoda podnosioca zahteva kojima ukazuje da mu je pravo na pravično suđenje povređeno zbog odbijanja njegovog dokaznog predloga, Sud naglašava da član 6. EKLJP, ne garantuje pravo da svi dokazi koji se predlažu veću budu prihvaćeni. Takođe, pravo na pravično suđenje ne zahteva da se slede bilo kakva određena pravila u ocenjivanju dokaza pred sudovima (vidi, *inter alia*, presudu ESLJP, *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije*, od 6. decembra 1988. godine, serija A, broj 146, tačka 68).

40. Sud takođe podseća na praksu ESLJP-a, prema kojoj član 6. stav 1. EKLJP, zahteva samo da sud navede razloge zbog kojih je odlučio da ne sprovede predložene dokaze koje je podnosilac zahteva izričito zahtevao (vidi presudu ESLJP-a, *Vidal protiv Belgije*, od 22. aprila 1992. godine, serija A, broj 235, tačka 34).

41. Dovodeći navedene stavove u vezu sa činjenicama konkretnog predmeta, Sud primećuje da je Specijalno pod-veće u vezi sa razmatranjem njegovih dokaznih predloga, jasno i argumentovano navelo da: *"Tužilac nije predočio konkretne dokaze na osnovu kojih bi se moglo utvrditi da je novim akcionarima isplaćen njihov deo. Dokument kojim se utvrđuje visinu iznos novca koji treba platiti nije dokaz da je novac zapravo isplaćen. Potvrda nije dostavljena. Isplata je osporena (odgovor na tužbu, 19.06.2017, str 174 [Alb] / 211 [Eng]) i u ovom slučaju na tužiocu je teret potkrepljivanja navoda I podnošenja dokaza. Pitanje dali jesu ili nisu navedeni akcionari kvalifikovani kao svedoci za isplatu njihovog dela može ostati otvoreno, jer niti su bili prisutni na raspravi niti je tužilac na propisan i blagovremen način, kao što je predviđeno članom 36. stav 1.2 aneksa zakona o PKVS, od suda zatražio da se pozovu na raspravu navodeći njihova puna imenom i prezimena."*

42. Štaviše, Sud primećuje, da se i Žalbeno veće u žalbenom postupku bavilo ovim pitanjem, pri čemu je i zaključilo da: *"Novi dokazi, u skladu sa članom 65 Aneksa Zakona o PKVS-u, u ovoj fazi postupka ne mogu biti prihvaćeni, jer su ovi dokazi mogli da budu pribavljeni i tokom prvostepenog postupka, a tužilac ih nije pribavio. Ali čak i kada bi žalbeno veće prihvatilo nove dokaze, to ne bi pomoglo tužiocu. Uplatnice u vezi sa isplatama koje su izvršene Službi sa društveno knjigovodstvo, koje su priložene uz žalbu, kao što žalilac navodi u žalbi, nisu dovoljne da bi se dokazalo da je ukupna vrednost društvenog kapitala DP-a pokrivena isplatama akcionara"*, dajući opširno pravno obrazloženje za takav svoj stav, koje ovaj Sud ne nalazi nepravilnim, proizvoljnim ili diskriminatornim, a koji bi bio na štetu podnosioca.

43. Shodno tome, Sud smatra da su redovni sudovi poštovali svoju obavezu iz člana 31. stava 1. Ustava kao i člana 6. stava 1. EKLJP, zbog čega su neosnovani navodi podnosioca zahteva da je osporenim odlukama povređeno pravo na pravično suđenje u tom segmentu.
44. Sud smatra da ništa u slučaju predstavljenom od strane podnosioca zahteva ne ukazuje da je postupak pred redovnim sudovima bio nepravičan ili proizvoljan da bi Ustavni sud bio uveren da su podnosiocu zahteva uskraćene bilo kakve procesne garancije, što bi dovelo do povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje, garantovano članom 31. Ustava, odnosno članom 6. EKLJP-a.
45. Sud podseća da podnosilac zahteva takođe navodi da je osporena odluka doneta uz povredu slobode garantovane članom 46. [Zaštita imovine] Ustava i članom 1. Protokola br. 1 [Zaštita imovine] EKLJP. Međutim, podnosilac zahteva ne opravdava tvrdnju da je njegovo ustavno pravo na imovinu povređeno.
46. Sud podseća da član 1. Protokola br. 1 EKPLJ i član 46. Ustava ne garantuje pravo na sticanje imovine (vidi: *Van der Mussele protiv Belgije* paragraf 48, presuda ESLJP od 23. novembra 1983. godine; *Slivenko i ostali protiv Litvanije*, paragraf 121 presuda ESLJP od 9. oktobra 2003. godine).
47. Dalje, podnosilac zahteva može navesti povredu člana 1. Protokola br. 1 EKPLJ i člana 46. Ustava samo u meri u kojoj se osporene odluke odnose na njegovu "imovinu"; u značenju ove odredbe "imovina" može biti "postojeća imovina", uključujući i potraživanja, na osnovu kojih podnosioci zahteva mogu tvrditi "legitimno očekivanje" da će dobiti efektivno uživanje nekog vlasničkog prava.
48. Ne može se reći da bilo kakva "legitimna očekivanja" nastaju tamo gde postoji spor oko pravilnog tumačenja i primene unutrašnjeg prava i tamo gde su podnesci podnosioca predstavke naknadno odbačeni od nacionalnih sudova (vidi: *Kopecký protiv Slovačke*, paragraf 50 presude ESLJP od 28. septembra 2004. godine).
49. Prema tome, Sud utvrđuje da podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz, niti je potkrepio tvrdnje o tome kako mu je i zašto osporenim odlukom povređeno pravo na imovinu koje je garantovano članom 46. Ustava i članom 1. Protokola br. 1 EKLJP.
50. U zaključku, Sud smatra da podnosilac zahteva nije izneo činjenice koje pokazuju da su odluke redovnih sudova na bilo koji način uzrokovale ustavnu povredu njegovih prava garantovanih Ustavom.
51. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 39. stav (2) Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.1 i 7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, na zasjedanju održanom 11. decembra 2018. god., je jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

